



REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:8

2010-07-01

U2010/4019/S

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk  
106 20 Stockholm

**Uppdrag till Statens skolverk att kartlägga och föreslå åtgärder för att få fler elever att välja moderna språk som språkval och för att utveckla språkvalet svenska/engelska**

---

**Regeringens beslut**

Statens skolverk ska kartlägga och föreslå åtgärder för att få fler elever att välja moderna språk som språkval och att utveckla språkvalet svenska/engelska för de elever som inte väljer att läsa moderna språk. Syftet med uppdraget är bl.a. att förbättra elevernas förutsättningar för fortsatta studier.

Kartläggningen ska avse:

- orsaker till att eleverna avbryter sina studier i moderna språk,
- hur fler elever kan stimuleras att välja moderna språk som språkval,
- hur huvudmännen organiserar och genomför kombinationen svenska/engelska som språkval,
- lärarnas arbetsituation, inställning till och sättet att undervisa i svenska/engelska som språkval,
- konsekvenser för den elev som väljer att läsa svenska/engelska, bl.a. när det gäller fortsatta studier,
- skolornas analys-, åtgärds- och kvalitetsarbete när det gäller svenska/engelska som språkval,
- alternativ till svenska/engelska som språkval och
- en beskrivning av utvecklingen inom ämnet språkval över tid, t.ex. antal elever och vilka val eleverna har gjort.

Utifrån kartläggningen ska Skolverket föreslå vilka åtgärder verket och huvudmännen kan vidta för att stimulera fler elever att välja och fullfölja sina studier i moderna språk. Skolverket ska även föreslå åtgärder för de elever som inte väljer moderna språk, t.ex. vad tiden för språkvalet skulle kunna användas till i stället för svenska/engelska för att bättre gynna

dessa elevers kunskapsutveckling och för att kunna ligga till grund för fortsatta studier.

Skolverket ska samråda med Statens skolinspektion samt övriga berörda skolmyndigheter. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 15 december 2010.

### **Skälen för regeringens beslut**

Språkval är ett ämne med en egen kursplan. I timplanen för grundskolan anges 320 timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska, s.k. moderna språk (2 kap. 17 § grundskoleförordningen [1994:1194]). Om eleven eller elevens vårdnadshavare önskar det ska eleven i stället för moderna språk erbjudas modersmål, svenska som andraspråk, engelska, svenska eller teckenspråk som språkval (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).

Statens skolinspektion har i sin kvalitetsgranskning av moderna språk (*Moderna språk*, rapport 2010:6) undersökt i vilken mån skolorna arbetar för att motivera elever till språkstudier, om den kommunikativa förmågan prioriteras i undervisningen och om undervisningen anpassas till elevernas olika förutsättningar. Resultatet av granskningen visar bl.a. att undervisningen vid flera granskade skolor inte i tillräcklig utsträckning tar sin utgångspunkt i de nationella styrdokumentet och att flera av skolorna har stora avhopp från moderna språk. Vidare framgår att orsakerna till avhoppet sällan blir analyserade och att åtgärder för att minska avhoppet oftast inte vidtas.

I rapporten *Språkval svenska/engelska på grundskolan – en genomlysning* av Jörgen Tholin och AnnaKarin Lindqvist (Högskolan i Borås, rapport nr. 3:2009) framhålls att en kombination av svenska/engelska erbjuds av många skolor som språkval till de elever som inte kan, orkar eller av skilda anledningar vill läsa tyska, franska eller spanska i grundskolan.

Som framgår av 2 kap. 18 § grundskoleförordningen kan som språkval erbjudas bl.a. svenska eller engelska. I många skolor har dock det språkliga tillvalet utformats just som en kombination av dessa språk. Kombinationen svenska/engelska har därigenom blivit ett val i grundskolan utan stöd i förordningen.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Merja Strömberg

Kopia till

Statens skolinspektion  
Specialpedagogiska skolmyndigheten  
Sveriges Kommuner och Landsting